

DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2021.1.2.9>

ROLA I MIEJSCE ZABEZPIECZENIA OPERACYJNO-POSZUKIWAWCZEGO W ORGANIZACJI DZIAŁALNOŚCI SŁUŻBOWO-BOJOWEJ NARODOWEJ POLICJI

Serhii Bolshakov

adiunkt Katedry Szkolenia Taktyczno-Specjalnego

Dniepropetrowskiego Państwowego Uniwersytetu Spraw Wewnętrznych (Dniepr, Ukraina)

ORCID ID: 0000-0003-2237-7370

e-mail: SergBolshakov77@ukr.net

Adnotacja. W artykule na podstawie krytycznej analizy obowiązującego prawa regulującego stosunki społeczne w sektorze bezpieczeństwa i obrony państwa przeanalizowano regulacje prawne dotyczące działań służbowych i bojowych Narodowej Policji Ukrainy oraz określono rolę i miejsce zabezpieczenia operacyjno-poszukiwawczego w ich organizacji. Ustalono, że kwestia definicji, treści i interpretacji pojęcia „zabezpieczenie operacyjno-poszukiwawcze” została podniesiona tylko w ramach postępowania karnego, dowodów, bezpieczeństwa uczestników postępowania karnego, działań dochodzeniowych. Kwestii operacyjno-poszukiwawczego zabezpieczenia działań bojowych i ochronnych sektora bezpieczeństwa i obrony Ukrainy w ogóle i zwłaszcza Narodowej Policji nie udzielono wystarczająco dużo uwagi, a istnieje tylko kilka prób zbadania tego zjawiska podczas wykonywania niektórych zadań specjalnych. Zabezpieczenie operacyjno-poszukiwawcze działań służbowych i bojowych Narodowej Policji jest bezpośrednim przedłużeniem zadań codziennej działalności operacyjno-poszukiwawczej, ale wraz ze zmianą priorytetów w celu rozwiązania zapobiegawczych, aktywnych środków przeciwdziałania i finalizacji zadań operacji policyjnych.

Słowa kluczowe: Bezpieczeństwo narodowe, działalność służbowo-bojowa, Narodowa Policja, działalność operacyjno-poszukiwawcza, zabezpieczenie operacyjno-poszukiwawcze.

THE ROLE AND PLACE OF OPERATIONAL INVESTIGATION IN THE ORGANIZATION OF SERVICE AND COMBAT ACTIVITY OF THE NATIONAL POLICE OF UKRAINE

Serhii Bolshakov

Adjunct at the Department of Tactical Special Training

Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs (Dnipro, Ukraine)

ORCID ID: 0000-0003-2237-7370

e-mail: SergBolshakov77@ukr.net

Abstract. The article, based on a critical analysis of current legislation governing public relations in the security and defense sector, analyzes the legal regulation of combat operations of the National Police of Ukraine and identifies the role and place of operational and investigative support in its organization. It was established that the issue of defining, content and interpretation of the concept of “operational and investigative support” was raised only in the framework of criminal proceedings, evidence, security of participants in criminal proceedings, investigative actions. The issue of operational and investigative support of combat and security activities of the security and defense sector of Ukraine, in general and the National Police of Ukraine, in particular, is not given enough attention and there are only a few attempts to study this phenomenon in the conduct of certain special tasks. Operational and search support of the service and combat activities of the National Police of Ukraine is a direct continuation of the tasks of daily operational and search activities, but with a shift in priorities to address preventive, active-counteracting and final tasks of police operations.

Key words: national security, service and combat activities, National Police of Ukraine, operational and investigative activities, operational and investigative support.

РОЛЬ І МІСЦЕ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В ОРГАНІЗАЦІЇ СЛУЖБОВО-БОЙОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Сергій Большаков

ад'юнкт кафедри тактико-спеціальної підготовки

Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ (Дніпро, Україна)

ORCID ID: 0000-0003-2237-7370

e-mail: SergBolshakov77@ukr.net

Анотация. У статті на основі критичного аналізу чинного законодавства, що регулює суспільні відносини в секторі безпеки й оборони держави, проаналізовано стан нормативно-правового регулювання службово-бойової діяльності Національної поліції України та визначено роль і місце оперативного-розшукового забезпечення в її організації. Встановлено, що питання визначення, змісту та тлумачення поняття «оперативно-розшукове

забезпечення» порушувалося лише в межах досліджень кримінального провадження, доказів, безпеки учасників кримінального провадження, слідчих дій. Питанню оперативно-розшукового забезпечення бойової та охоронної діяльності сектору безпеки й оборони України загалом та Національної поліції України зокрема не приділяється досить уваги, є лише декілька спроб вивчити це явище під час проведення певних спеціальних завдань. Оперативно-розшукове забезпечення службової та бойової діяльності Національної поліції України є прямим продовженням завдань повсякденної оперативно-розшукової діяльності, проте зі зміною пріоритетів для вирішення превентивних, активних заходів протидії та завершальних завдань поліцейських операцій.

Ключові слова: національна безпека, службово-бойова діяльність, Національна поліція України, оперативно-розшукова діяльність, оперативно-розшукове забезпечення.

Вступ. Відповідно до завдань, визначених у Стратегії національної безпеки України, Воєнній доктрині України та Концепції розвитку сектору безпеки і оборони України, невід’ємним складником підвищення національних безпекових та оборонних спроможностей є модернізація сектору безпеки й оборони України та системи сил сектору безпеки й оборони України за стандартами Європейського Союзу та НАТО. Така модернізація покликана реально посилити спроможність нашої держави у протистоянні зовнішній агресії, гарантувати мирне майбутнє України як суверенної, демократичної і правової держави, а також забезпечити функціонування національної системи своєчасного виявлення, нейтралізації зовнішніх і внутрішніх загроз національній безпеці та кризових ситуацій, що загрожують національній безпеці України, і запобігання їм.

Крім того, в умовах поглиблення економічної кризи, дезінтеграційних процесів, що дестабілізують державний устрій, створюються передумови для виникнення кризових ситуацій, які ускладнюють оперативну обстановку, у якій доводиться діяти підрозділам Національної поліції України як складовому компоненту сектору безпеки й оборони держави. Постають додаткові завдання, виникає необхідність особливих організації службово-бойової діяльності сил сектору безпеки та оборони, яка полягає у спеціальних, профілактичних, охоронних, режимних, захисних, ізоляційно-обмежувальних заходах і діях із метою забезпечення національної безпеки, захисту державного суверенітету, територіальної цілісності, конституційного ладу, прав і свобод громадян, публічної безпеки, правопорядку.

Невід’ємними аспектами службово-бойової діяльності залишаються бойове (оперативне), матеріально-технічне, морально-виховне забезпечення, а також внутрішня та зовнішня взаємодія. Від рівня всебічного забезпечення службово-бойової діяльності цілком залежить ефективність і результативність заходів, що вживаються в межах компетенції особовим складом зазначених підрозділів щодо безпекових питань.

Водночас з огляду на коло вирішуваних завдань під час здійснення службово-бойової діяльності Національної поліції України в сучасних умовах, які вирізняються насиченістю загроз зовнішнього й внутрішнього характеру, особливої уваги потребують питання оперативно-розшукового її забезпечення в разі виникнення кризових ситуацій, що загрожують національній безпеці.

Додає актуальності досліджуваним питанням необхідність гармонізації нормативно-правового та організаційно-тактичного забезпечення службово-бойової діяльності сил сектору безпеки й оборони України, а також відсутність належного теоретико-методологічного та науково-прикладного підґрунтя реалізації нових форм і методів оперативно-розшукового забезпечення службово-бойової діяльності Національної поліції України.

Необхідність дослідження питань службово-бойової діяльності Національної поліції України в розрізі оперативно-розшукового забезпечення, окрім вказаного вище, зумовлена підвищеними інформаційними потребами та організаційним навантаженням під час прийняття рішень у разі виконання покладених завдань у кризових ситуаціях. При цьому тільки оперативно-розшукова діяльність (далі – ОРД) завдяки своїм негласним засобам, заходам і методам здатна задовольнити такі потреби та ліквідувати інформаційний вакуум, забезпечивши прийняття обґрунтованих і законних рішень.

Проте сучасна регламентація ОРД як основного джерела отримання інформації щодо протиправної діяльності є досить суперечливою та такою, що потребує детального дослідження з метою вироблення дієвих шляхів правозастосування в інтересах суспільства й держави.

Немає єдності й у розумінні сутності оперативно-розшукового забезпечення як такого, особливо щодо службово-бойової діяльності підрозділів Національної поліції України. Варто погодитися з думкою М.В. Стащак про те, що терміном «оперативно-розшукове забезпечення» в різних інтерпретаціях послуговуються вчені, проте донині не запропоновано єдине визначення змісту наведеного формулювання (Стащак, 2014: 61).

Так, у працях Б.Є. Богданова, С.Ю. Мироненка, В.А. Саса, В.В. Єфімова, М.А. Лісового та інших авторів поняття «оперативно-розшукове забезпечення» вживається у вузькому розумінні його змісту без взяття до уваги парадигми існування такої форми ОРД, як оперативно-розшукове забезпечення.

Дослідження К.В. Антонова, М.І. Данилюка, Р.І. Халілева, С.Ю. Гаврика, М.А. Погорецького, В.М. Рудіка, в основу яких покладено концепцію існування чотириформеної структури ОРД, потребують перегляду з огляду на зміни в законодавстві.

Аналізуючи дослідження в цій сфері наукового пошуку, варто зазначити, що проблема визначення, змістового наповнення та інтерпретації концепту «оперативно-розшукове забезпечення» підіймалася лише в межах забезпечення кримінального провадження, доказування, безпеки учасників кримінального провадження, проведення слідчих дій. Питанням оперативно-розшукового забезпечення службово-бойової діяльності сил сектору безпеки й оборони загалом та Національної поліції України зокрема не приділено належної уваги, мають місце лише поодинокі спроби дослідження цього явища в межах проведення певних спеціальних службових завдань.

З огляду на викладене постає необхідність аналізу нормативно-правового регулювання службово-бойової діяльності Національної поліції України та визначення ролі й місця оперативно-розшукового забезпечення в її організації, що й зумовило *мету дослідження*.

Основна частина. Сучасний етап розвитку національної української правової системи ставить на порядок денний необхідність внесення науково обґрунтованих ідей і пропозицій у законодавство щодо оперативно-розшукового забезпечення службово-бойової діяльності Національної поліції України. Теоретико-прикладні дослідження правових і тактичних проблем із цього питання, незважаючи на досить широке коло окремих його аспектів, які підлягали розгляду, зокрема й на монографічному рівні (Погорецький, 2007: 7–12), не втрачають актуальності донині.

Ідея активного використання можливостей ОРД з метою забезпечення службово-бойової діяльності Національної поліції України як одного з основних засобів пізнання протиправної діяльності, а також використання її результатів як інформаційної основи для прийняття рішень не лише активно розглядається з позицій теорії, а й знаходить своє вираження в законодавстві та на практиці. При цьому пізнання – це процес пізнавальної діяльності людини, за допомогою якого люди отримують нову інформацію про навколишній світ та мають на меті опанувати невідоме в ньому. Вагоме значення в пізнавальній діяльності має чітка визначеність об'єкта та предмета пізнання, а також його мети, знарядь і методів (Бараненко та ін., 2014: 9).

Водночас об'єкти пізнання в службово-бойовій діяльності являють собою систему впорядкованих, взаємозалежних і взаємодіючих елементів, що утворюють одночасно єдність із середовищем, у якому вони існують та функціонують. За такого стану зазначених об'єктів їх пізнання неминуче виходить за межі спрощеного емпіричного їх опису. Виникає потреба у з'ясуванні їхніх системних зв'язків і відносин (Блауберг, 1973: 170–171), виявленні, вивченні та об'єктивній оцінці закономірностей, що істотно впливають на обґрунтованість тих чи інших рішень під час виконання службово-бойових завдань. Власний же пізнавальний інструментарій відповідних тактичних підрозділів надзвичайно обмежений умовами цього ж процесу, а тому не завжди дає можливість розкрити певні латентні соціальні явища й процеси. Таке пізнання під силу ОРД. Тож ідеться про можливість ефективного виконання службово-бойових завдань завдяки отриманню й використанню знань, які утворюються на перетині службово-бойової та оперативно-розшукової діяльності.

Варто зазначити, що саме еволюційні зміни в теорії і практиці ОРД щодо способу пізнання та легітимного отримання доказової інформації у кримінальному провадженні, а також адекватний законодавчий розвиток ОРД та кримінально-процесуального права визначили історико-правову спадковість ОРД в сучасному досудовому слідстві, зумовили процесуалізацію та трансформацію заходів і засобів ОРД в негласні слідчі (розшукові) дії (Бараненко та ін., 2014: 10–18).

Хоча потрібно враховувати, що сучасна правова регламентація ОРД з урахуванням кардинальних законодавчих змін 2012 р., після прийняття «нового» Кримінального процесуального кодексу України, суттєво змінила процесуальну сутність ОРД та її сприйняття. Одночасно з набранням чинності Кримінальним процесуальним кодексом України набрав чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Кримінального процесуального кодексу України» від 13 квітня 2012 р. № 4652-VI, який вніс зміни до низки законів, зокрема Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» від 18 лютого 1992 р. № 2135-XII. Як наслідок, запроваджені новації привели до зміни традиційної концепції інституту ОРД, появи можливості та припустимості проведення оперативно-розшукових заходів тощо.

У зв'язку із цим актуалізується питання оперативно-розшукового забезпечення службово-бойової діяльності сил сектору безпеки й оборони України загалом та Національної поліції України зокрема в разі виникнення кризових ситуацій, що загрожують національній безпеці.

Варто зауважити, що поєднаність щодо основних цілей під час виконання конкретних завдань між оперативно-розшуковою та службово-бойовою діяльністю не виключає чіткий розділ у частині нормативно-правової регламентації та організаційно-структурних компонентів, що зумовлює особливості правозастосування. Проте це зумовлює об'єктивну потребу в узгодженні зазначених сфер діяльності та приведенні їх у єдину діяльну систему, яка забезпечує впорядкування зв'язків між усіма розрізненими її елементами (автономними правовими нормами, функціями, повноваженнями, різними за правовим статусом суб'єктами діяльності тощо) з метою покращення кінцевого практичного результату.

Зрозуміло, що йдеться про існування легітимних функціональних зв'язків між наведеними правоохоронними системами в тій їх частині, у якій вони тісно переплітаються між собою внаслідок взаємопроникнення окремих правових норм під час їх практичної реалізації відповідними суб'єктами. Природно, що джерелами цих діалектичних зв'язків, а отже, і базовою нормативно-правовою основою їх збереження та дієвого прояву у практичній діяльності є лише нормативно-правова та організаційна спорідненість.

У контексті зазначених вище підходів (правового й діяльносного) вказану систему діяльності варто розглядати як певну функціональну систему, яка за своїм призначенням, з одного боку, прагне до реалізації єдиної мети і єдиних завдань, а з іншого – передбачає самостійні, специфічні, покладені на обмежене коло різних за правовим статусом суб'єктів і врегульовані окремими законодавчими нормами спеціальні (кримінально-процесуальні, тактичні й оперативно-розшукові) заходи, засоби, методи, прийоми. На наше переконання, варто погодитися з думкою В.Н. Кудрявцева про те, що функціональною системою в розглядуваному вище сенсі необхідно визнати не саму структуру суб'єктів діяльності, а їх сукупну й цілеспрямовану діяльність із досягнення певного результату (Кудрявцев, 1977: 18).

З огляду на те, що загальними завданнями оперативно-розшукової діяльності, згідно із Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність», є пошук і фіксація фактичних даних про протиправні діяння окремих осіб та груп, про розвідувально-підкривну діяльність спеціальних служб іноземних держав та організацій із метою припинення правопорушень і в інтересах кримінального судочинства, а також отримання інформації в інтересах безпеки громадян, суспільства й держави (Верховна Рада України, 1992: ст. 3), а також враховуючи наукові позиції В.А. Лаптія та Ю.В. Дубка, варто підтримати запропоновану П.М. Лукашем класифікацію перелічених завдань за характером їх напрямів на попереджувальні, активно-протидіючі, завершальні.

Виконання зазначених завдань досягається завдяки проведенню певного комплексу оперативно-розшукових заходів – заходів зі спеціально встановленими порядком та умовами їх проведення оперативними підрозділами з метою попередження, виявлення і припинення злочинів та виявлення причин та умов, що сприяють їх учиненню.

Завдання оперативно-розшукового забезпечення службово-бойової діяльності Національної поліції України, на нашу думку, варто поділити на такі типи:

1) *стратегічні*, що полягають в оперативно-розшуковому забезпеченні попередження, виявлення, розкриття та розслідування протиправних діянь у сфері національної безпеки, встановлення умов і причин їх скоєння;

2) *оперативні*, які полягають у пошуку й фіксації конкретних фактичних даних про протиправну діяльність окремих осіб і груп; у встановленні місця перебування (переховування) осіб, причетних до планування, скоєння, фінансування протиправних діянь, що створюють загрозу національній безпеці; в отриманні інформації, пошуку й фіксації фактичних даних про розвідувально-підкривну діяльність спеціальних служб іноземних держав та організацій тощо;

3) *тактичні*, що полягають в оперативно-розшуковому забезпеченні проведення певної поліцейської, спеціальної поліцейської операції чи виконанні службово-бойового завдання.

Організаційно-правовою основою оперативно-розшукового забезпечення службово-бойової діяльності підрозділів Національної поліції України є нормативно-правові акти, які регламентують діяльність сил сектору безпеки й оборони України в особливих умовах, та спеціальні плани заходів, що розробляються на їх основі.

Однак у зазначених нормативно-правових актах ні завдання, які ставляться перед особовим складом оперативних підрозділів для організації оперативно-розшукового забезпечення службово-бойової діяльності, ні форми, ні оперативно-розшукові заходи, ні шляхи взаємодії з іншими силами, що залучаються для проведення поліцейських (спеціальних поліцейських) операцій, не прописані.

Висновки. Підсумовуючи викладене, варто зазначити, що проблема визначення, змістового наповнення та інтерпретації концепту «оперативно-розшукове забезпечення» підіймалася лише в межах забезпечення кримінального провадження, доказування, безпеки учасників кримінального провадження, проведення слідчих дій. Питанням оперативно-розшукового забезпечення службово-бойової діяльності сил сектору безпеки й оборони України загалом та Національної поліції України зокрема не приділено належної уваги, мають місце лише поодинокі спроби дослідження цього явища в межах проведення певних спеціальних службових завдань.

Оперативно-розшукове забезпечення службово-бойової діяльності Національної поліції України являє собою пряме продовження виконання завдань повсякденної оперативно-розшукової діяльності, проте зі зміщенням пріоритетів у бік вирішення попереджувальних, активно-протидіючих та завершальних завдань поліцейських операцій.

Вирішення питання організаційно-правової регламентації оперативно-розшукового забезпечення службово-бойової діяльності підрозділів Національної поліції України вбачається в необхідності доповнення підзаконних нормативно-правових актів, які регламентують їх діяльність під час проведення поліцейських (спеціальних поліцейських) операцій, окремим розділом «Оперативно-розшукове забезпечення». У зазначеному розділі необхідно прописати завдання, які ставляться перед особовим складом оперативних підрозділів для організації оперативно-розшукового забезпечення службово-бойової діяльності; форми, оперативно-розшукові заходи та організаційні і процедурні засади їх застосування; порядок взаємодії з іншими силами, що залучаються для проведення поліцейських (спеціальних поліцейських) операцій.

Для повноти системного уявлення щодо поняття оперативно-розшукового забезпечення службово-бойової діяльності Національної поліції України необхідне також визначення його основних принципів, тобто «основних вихідних положень» (Ожегов, 1977: 561) або «правил, основ, від яких не відступають» (Даль, 1989: 431). Наше дослідження дало підстави віднести до них:

1) основоположні принципи оперативно-розшукової та службово-бойової діяльності (законність, дотримання прав і свобод людини тощо);

2) оптимальність застосування заходів і засобів ОРД для забезпечення потреб службово-бойової діяльності;

3) суворе взаємне дотримання законодавчих приписів, що регулюють правовідносини суб'єктів ОРД в процесі оперативно-розшукового забезпечення службово-бойової діяльності, зокрема й нерозголошення ними державної таємниці;

4) самостійність суб'єкта ОРД у виборі методів, способів і прийомів проведення заходів та застосування засобів ОРД під час оперативно-розшукового забезпечення службово-бойової діяльності Національної поліції України;

5) взаємну узгодженість тактики проведення окремих оперативно-розшукових заходів і спеціальних операцій, якщо вони збігаються в об'єкті (предметі) дії та часі, а також взаємну обізнаність про досягнуті при цьому результати за чіткого розмежування компетенції та правових повноважень відповідних суб'єктів;

б) психологічну збалансованість відносин між суб'єктами у процесі оперативно-розшукового забезпечення службово-бойової діяльності Національної поліції України.

Отже, підтримуючи думку М.В. Стащак про те, що оперативно-розшукове забезпечення варто розглядати як одну з організаційно-тактичних форм оперативно-розшукової діяльності (Стащак, 2014), та з огляду на викладене під оперативно-розшуковим забезпеченням службово-бойової діяльності Національної поліції України необхідно розуміти комплекс гласних і негласних розшукових, розвідувальних та контррозвідувальних заходів, що здійснюються суб'єктами оперативно-розшукової діяльності та особами, які залучаються до виконання завдань оперативно-розшукової діяльності, і спрямовані на ефективне, повне й об'єктивне виконання службово-бойових завдань, поставлених перед підрозділами Національної поліції України.

Список використаних джерел:

1. Блауберг И.В., Юдин Э.Г. Становление и сущность системного подхода. Москва : Наука, 1973. 270 с.
2. Даль В.И. Толковый словарь живого великорусского языка : в 4 т. Москва : Русский язык, 1989. Т. 3. 576 с.
3. Кудрявцев В.Н. Функциональные системы в области права. *Вопросы кибернетики. Правовая кибернетика*. Вып. 40. Москва, 1977. С. 12–24.
4. Негласні слідчі (розшукові) дії та особливості їх проведення оперативними підрозділами органів внутрішніх справ / Б.І. Бараненко, О.В. Бочковий, К.А. Гусева та ін. Луганськ : Луганський державний університет внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка, 2014. 416 с.
5. Ожегов С.И. Словарь русского языка. Москва : Русский язык, 1977. 847 с.
6. Погорецький М.А. Функціональне призначення оперативно-розшукової діяльності у кримінальному процесі : монографія. Харків : Арсіс ЛТД, 2007. 576 с.
7. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон України від 18 лютого 1992 р. № 2135-XII / Верховна Рада України. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 22. Ст. 303.
8. Стащак М.В. Теоретична інтерпретація концепту «оперативно-розшукове забезпечення кримінального провадження». *Бюлетень з обміну досвідом роботи*. 2014. № 199. С. 60–68.

References:

1. Blauberg, I.V., Yudin, E.G. (1973). Stanovlenie i sushchnost sistemnogo pokhoda [Formation and essence of the systemic approach]. Moscow: Nauka [in Russian].
2. Dal, V.I. (1989). Tolkovyi slovar zhivogo velikorusskogo yazyka [Explanatory dictionary of the living great Russian language]: in 4 vol. Moscow: Russkii iazyk, vol. 3 [in Russian].
3. Kudriavtsev, V.N. (1977). Funktsionalnye sistemy v oblasti prava [Functional systems in the field of law]. *Voprosy kibernetiki. Pravovaia kibernetika*, iss. 40, pp. 12–24 [in Russian].
4. Baranenko, B.I., Bochkovi, O.V., Husieva, K.A. et al. (2014). Nehlasni slidchi (rozshukovi) dii ta osoblyvosti yikh provedennia operatyvnymu pidrozdilamy orhaniv vnutrishnikh sprav [Covert investigative (search) actions and features of their carrying out by operative subdivisions of internal affairs bodies]. Luhansk: Luhansk State University of Internal Affairs named after E.O. Didorenko [in Ukrainian].
5. Ozhegov, S.I. (1977). Slovar russkogo yazyka [Dictionary of the Russian language]. Moscow: Russkiy yazyk [in Russian].
6. Pohoretskyi, M.A. (2007). Funktsionalne pryznachennia operatyvno-rozshukovoi diialnosti u kryminalnomu protsesi [Functional purpose of operational and investigative activities in criminal proceedings]: monograph. Kharkiv: Arsis LTD [in Ukrainian].
7. Verkhovna Rada of Ukraine (1992). Pro operatyvno-rozshukovu diialnist: Zakon Ukrainy vid 18 liutoho 1992 r. № 2135-XII [On operative-search activity: Law of Ukraine of February 18, 1992 № 2135-XII]. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*, no. 22, art. 303 [in Ukrainian].
8. Stashchak, M.V. (2014). Teoretychna interpretatsiia kontseptu “operatyvno-rozshukove zabezpechennia kryminalnoho provadzhenia” [Theoretical interpretation of the concept of “operational and investigative support of criminal proceedings”]. *Biuletyn z obminu dosvidom roboty*, no. 199, pp. 60–68 [in Ukrainian].